

SC4BK_ZVP2 Základy veřejného práva 2

syllabus jaro 2014

I. Pá 14. 3. 2014 12:05 – 19:15, uč. č. 25

- **administrativní informace** - ukončení, problém s poslední hodinou (zápočtový test)
- **rekapitulace některých otázek ze SC4BK_ZVP1 Základy veřejného práva 1**
- **Dělbá moci** – brzdy a rovnováhy, vzájemný vztah mezi nimi
 - **Moc zákonodárná** – složení, vztah obou komor, zákonodárný proces
 - **Moc výkonná** – vláda a prezident (co přímá volba)

A) Moc soudní a ÚS, vymezení, judikatura, procesní řády (ZÚS, OSŘ, SŘS, TŘ), další odvětví veřejného práva, charakter zákonů, atd.

a) **Moc soudní v ústavním a politickém systému ČR**

- vymezení v Ústavě ČR, vztah k ostatním mocím, soudcokracie, judicializace politiky
- postavení soudce – nestrannost x nezávislost, jmenování x odvolávání, kárné stíhání,
- judikatura jako pramen práva? – inter partes x erga omnes, precedenty, common law a equity

b) **Struktura soudnictví v ČR**

- struktura soudů (stupně), nadřízenost x podřízenost, kasace x apelace
- větve soudnictví a jejich stručná charakteristika (průvodce řízeními)
 - trestní větev – jednotlivé soudy, příslušnost, TŘ
 - civilní větev - jednotlivé soudy, příslušnost, OSŘ
 - správní větev - jednotlivé soudy, příslušnost, SŘS
- NSS a NS – charakter, kompetence, význam, průvodce řízením pro jednotlivce

c) **Ústavní soud ČR**

- vymezení v ústavním i politickém systému, role, aktivismus či nikoliv, III. komora P, vztah k obecnému soudnictví, charakter činnosti – kontrola ústavnosti
- složení, procedura jmenování x realita
- průvodce řízením – kontrola norem
 - ústavní stížnosti
 - ostatní typy

B) **Základní práva a svobody**

- pojem, historický vývoj až do současnosti, kulturně-filozofické vlivy
- princip materiálního právního státu, univerzalita, občan vs. člověk, FO x PO, způsobilost, nositel x adresát

- čl. 1 LZPaS - nezczizitelnost, nezadatelnost, nepromlčitelnost, nezrušitelnost + čl. 3
- prameny – Listina základních práv a svobod, Evropská úmluva o ochraně LP a ZS, Všeobecná deklaráce LP, Listina EU
- omezení ZP a S + soudní ochrana – soudy, ÚS, ESLP, algoritmus přezkumu
- rozdělení – teoretické – dle generací, dle povahy, dle zakotvení v LZPaS
 - praktické – vymahatelnost, justiciabilita, přímá aplikace, hierarchie?

C) Lidská práva

- pojem, tzv. core rights
- právo na život (čl. 6) – pojem, aspekty, problémy (potraty, trest smrti aj.), judikatura
- lidská důstojnost – princip či právo, teoretické vymezení
- právo na soukromí, osobní nedotknutelnost, ochrana osobnostních práv, nedotknutelnost obydlí, listovní tajemství - pojem, aspekty, problémy (vazby, boj proti terorismu, zločinu, data retention, domovní prohlídka aj.)
- nucené práce – nález sp. zn. Pl. ÚS 1/12 – zrušení veřejné služby
- svoboda myšlení, svědomí, bádání a náboženství – sekulární stát, kříže a búrky, odpírači

D) Politická práva a svobody

- pojem, vymezení, ochrana před zásahem
- právo shromažďovací (čl. 19) - pojem, aspekty, problémy – zákazy
- právo sdružovací (čl. 20) - pojem, aspekty, problémy
- právo sdružovat se v politických stranách (čl. 20/2,4 a čl. 22) - pojem, aspekty– vnitrostranická demokracie, svobodná soutěž politických sil, zákaz Dělnické strany aj.

E) Svoboda projevu (čl. 17)

- pojem, vymezení, ochrana před zásahem
- co je projev? – slovo, písmo, karikatura, tykadla ? aj.
- zákaz cenzury x svoboda tisku
- svoboda projevu vs. osobnostní práva
 - Viewegh, Vondráčková, Štaidl, tj. celebrity fight vs. bulvár
 - veřejně činné osoby – novináři vs. politici
- internetová doba

F) Právo na vzdělání (čl. 33)

- pojem, vymezení, problémy – ZŠ, SŠ vs. VŠ (poplatky); občané EU, segregace Romů v ČR

G) Sociální práva a právo na ŽP

- pojem, vymezení, ochrana před zásahem, zákonný rozsah, vymahatelnost a nároky, občané ČR vs. cizinci – sociální občanství
- asociální reformy? vs. lidská důstojnost a sociální podmínky

H) Shrnutí a diskuze

P.S.: Témata mohou být dle požadavků a aktuální diskuze měněna či probírána s různou intenzitou, vždy záleží na aktivitě studentů, tj. zda přednáška bude školometský monolog vyučujícího či spíše debata nad aktuálními problémy z dané oblasti. Proto Vám dávám na zvážení, co je lepší, a případně Vás vyzývám i k nachystání si aktuálních podnětů k diskuzi k přednášeným tématům....

MK